O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND
DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD - 60410100
2024-yil “10” 15

“TASDIQLAYMAN”
SamDU rektori:
_____ R.I.Xalmuradov
2024-yil “__”_____

MIKROIQTISODIYOT 1-QISM

MIKROIQTISODIYOT 2-QISM

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	400000 – Biznes boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	10000 – Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	60410100 – Iqtisodiyot (tarmoqla va sohalar bo’yicha)

SAMARQAND – 2024

Scanned with CamScanner

Fan/modul kodi	O‘quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
M1KIQ1310	2025-2026	III	5
M1KIQ1410	2026-2027	IV	5

Fan/modul turi	Ta’lim tili	Haftadagi dars soatlari
Majburiy	O‘zbek	4

1.	Fan nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami: (soat)
	Mikroiqtisodiyot 1-qism	64	86	150
	Mikroiqtisodiyot 2-qism	60	90	150

Fanning maqsadi (FM)

FM1

I. FANNING MAZMUNI

Fanni o‘qitishdan maqsad – Mikroiqtisodiyot fanining **mazmun-mohiyati, vujudga kelishi va rivojlanishi bosqichlari,** iqtisodiy bilimlarning nazariy asoslarini, iqtisodiyotning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, iqtisodiy qonunlar va tamoyillarini o‘rgatish hamda ularni uy xo‘jaliklari, mikrofirmalar va korxonalar faoliyatida tatbiq etish ko‘nikmasini hosil qilish.

Fanning vazifasi – Fan va ta’lim integratsiyasi mazmun mohiyatidan kelib chiqqan holda innovatsiyalarni ta’lim tizimiga keng jalb etish, zamonaviy axborot-kommunikasiya tizimidan keng foydalanish.

Fan mazmuni

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)
II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)

M1

Mikroiqtisodiyot fanining predmeti, maqsadi va vazifalari

Iqtisodiy omillarning cheklanganligi. Cheklangan omillami taqsimlash. Iqtisodiy omillami taqsimlashda narxlaming ahamiyati. Mikroiqtisodiyot fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Ijobiy mikroiqtisodiyot. Normativ mikroiqtisodiyot. Mikroiqtisodiyot obyekti. Mikroiqtisodiyot subyektlari. Mikroiqtisodiyotning tadqiqot usullari. Mikroiqtisodiy modellar.

M2

Iqtisodiy bazis tushunchalar

Iqtisodiy ehtiyoj. Real ehtiyoj. Noreal ehtiyoj. Iqtisodiy ne’matlar. Bir-birini o‘rnini bosuvchi ne’matlar. Iqtisodiy resurslar (ishlab chiqarish omillari). Tadbirkorlik qobiliyati. Ishlab chiqarish imkoniyatlari va ulardan foydalanish. Pozitiv va normativ tahlil. Tovarlar oqimi modeli. Kichik doiraviy aylanish. Chekli transformatsiya koeffisienti.

M3

Talab va taklif tahlili asoslari

Talab tushunchasi. Talab egri chizig‘i. Talab funksiyasi. Bir omilli va ko‘p omilli talab funksiyalari. Talabga ta’sir qiluvchi omillar. Talab miqdorining o‘zgarishi. Talabning o‘zgarishi. Taklif va taklif miqdori. Taklif egri chizig‘i. Taklif funksiyasi. Bir omilli va ko‘p omilli taklif funksiyalari. Taklifga ta’sir qiluvchi omillar. Taklif miqdorining o‘zgarishi. Taklifning o‘zgarishi. Talab va taklif qonunlari.

Scanned with CamScanner

M4	**Bozor muvozanati. Maksimal va minimal narxlar** Muvozanat tushunchasi. Bozor muvozanati. Muvozanatli narx. Muvozanatli mahsulot miqdori. Muvozanat nuqtasi. Bozoming muvozanatli holatini tiklash xususiyati. Bozor muvozanatining o'zgarishi va unga ta'sir qiluvchi omillar. Narxga ko'ra bozoming muvozanatini ta'minlash modeli. Miqdorga ko'ra bozorning muvozanatini ta'minlash modeli (Valras modeli, Marshall modeli, to'rsimon model).
M5	**Talab va taklif elastikligi** Elastiklik tushunchasi. Elastiklik koeffisienti. Talabni narxga ko'ra elastikligi. Talab funktsiyasi uchun elastiklik koeffitsientini hisoblash. Yoysimon elastiklik. Elastik va elastik bo'lmagan talab. Absolyut elastik va absolyut elastik bo'lmagan talab. Talab elastikligiga ta'sir qiluvchi omillar. Talabning iste'molchi daromadiga ko'ra elastikligi. Kesishgan talab elastikligi. Kesishgan talab elastikligi koeffitsientini hisoblash. Normal tovarlar. Past toifali, oliy toifali va birlamchi ehtiyoj tovarlar. Engel chiziqlari. Elastiklik nazariyasining amalda qo'llanilishi. Sotuvchi daromadini talab elastichligiga ko'ra tahlil qilish.
M6	**Iste'molchi tanlovi nazariyasi** Iste'molchilar. Iste'molchilaming ortiqligi. Iste'molchi ortiqligini o'lchashda talab egri chizig'idan foydalanish. Iste'mol nazariyasida ne'mat tushunchasi. Iste'molchi tanloviga ta'sir qiluvchi omillar. Naflik tushunchasi. Iste'molchi ehtiyojini qondirish darajasi. Naflik funksiyasi. Umumiy naflik, chekli naflik, chekli naflikning kamayish qonuni. Befarqlik egri chizig'i. Befarqlik chiziqlari kartasi va uning xususiyatlari. Chekli almashtirish normasi. Budjet chegarasi va uning o'zgarishi. Budjet tenglamasi. Budjet chizig'i. Budjet chizig'i yotiqlik burchagi. Iste'molchi tanlovi masalasi. Naflikni maksimallashtirish. Iste'molchi tanlovi masalasi yechilishini grafik yordamida tahlil qilish. Iste'molchi muvozanati. Iste'molchilaming muvozanat shartlari.
M7	**Daromad samarasi va almashtirish samarasi** "Daromad-iste'mol" chizig'i. Normativ va past toifali tovarlar uchun Engel chiziqlari. "Narx-iste'mol" chizig'i. Normal va Giffen tovarlari uchun talab chizig'i. Normal tovar uchun daromad samarasi va almashtirish samarasi, umumiy samara. Past toifali tovarlar uchun daromad samarasi va almashtirish samarasi. Almashtirish samarasini va daromad samarasini amalda qo'llash. Past toifali tovarlar. O'mini bosuvchi va to'ldiruvchi tovarlar.
M8	**Bozor va tavakkalchilik** Noaniqlik va tavakkalchilik. Ehtimollik tushunchasi. Ehtimolning turlari. Noaniqlik sharoitida tanlash. Tavakkalchilikning vujudga kelish sabablari. Tavakkalchilik o'lchovi. Kutiladigan miqdor. Chetlanish. Tavakkalchilikka bo'lgan munosabat. Tavakkalchilikka moyillik. Tavakkalchilikka moyil bo'lmagan holat. Tavakkalchilikka befarqlik. Tavakkalchilikni pasaytirish yo'llari. Korxonalaming faoliyat sohalarini va ishlab chiqaradigan mahsulotlar turini kengaytirish (diversifikatsiyasi). Sug'urta qilish. Tavakkalchilikni qo'shish. Tavakkalchilikni taqsimlash. Assimetrik axborotlashgan bozor. Mahsulot sifati noaniqligi. Ma'naviy tavakkalchilik. Bozordagi assimetrik axborotlami yo'qotish yo'llari. Bozor signallari. Auktsionlar. Olib sotarlik va uni iqtisodiyotdagi o'rni.
M9	**Ishlab chiqarish nazariyasi** Ishlab chiqarish tushunchasi. Ishlab chiqarish texnologiyasi. Ishlab chiqarish omillari va ularning turlari. Ishlab chiqarish funktsiyasi tushunchasi.Izokvanta tushunchasi. Izokvantalar kartasi va uning xususiyatlari. Izokvantaning yotiqlik burchagi. Qisqa va uzoq muddatlardagi ishlab chiqarish. Bir o'zgaruvchan omil (mehnat) asosida

Scanned with CamScanner

	ishlab chiqarishni tashkil etish.O'zgaruvchi omilning yalpi o'rtacha, chekli mahsulotlari va ular o'rtasidagi bogiiqlik. Kapitalning chekli mahsuloti. Mehnatning chekli mahsuloti. Ishlab chiqarish omillari chekli mahsuldorligining kamayish qonuni. Ishlab chiqarish omillarining o'zaro almashuvi. Chekli texnologik almashtirish normasi. Izokosta tushunchasi. Izokosta tenglamasi. Ishlab chiqarish omillari sarfini minimallashtirish.
M10	**Ishlab chiqarish xarajatlari** Xarajatlar tushunchasi. Muqobil xarajatlar. Umumiy daromad, umumiy xarajat va foyda. Buxgalteriya foydasi va iqtisodiy foyda. Ishlab chiqarish va xarajatlar. Ishlab chiqarish funksiyasi. Ishlab chiqarish funksiyasi va umumiy xarajat. Ishlab chiqarish jarayonidagi har qanday xarajatning chekli mahsuloti. Kamayib boruvchi chekli mahsulot. Umumiy xarajat egri chizig'i. Xarajatning turli o'lchovlari. Doimiy va o'zgaruvchi xarajatlar. O'rtacha va chekli xarajatlar.O'rtacha umumiy xarajat. O'rtacha doimiy xarajat. O'rtacha o'zgaruvchi xarajat. Xarajat egri chiziqlari va ularning shakllari.U-shaklidagi o'rtacha umumiy xarajat. Samarali hajm. Chekli xarajat va o'rtacha umumiy xarajat o'rtasidagi bog'liqlik. Qisqa muddatli va uzoq muddatli davrdagi xarajatlar. Qisqa muddatli va uzoq muddatli davrdagi o'rtacha umumiy xarajatlar o'rtasidagi bog'liqlik.
M11	**Raqobatlashgan va nomukammal bozorlardagi firmalar faoliyati** Raqobat tushunchasi. Raqobatlashgan bozor.Raqobatlashgan bozoming belgilari. Raqobatlashgan firmaning daromadi. Raqobatlashgan firmaning yalpi, O'rtacha va chekli daromadlari. Firma foydasi. Foydani maksimallashtirish va raqobatli firmaning taklif egri chizig'i. Chekli xarajatlar egri chizigi va firmaning taklif hajmi haqidagi qarori. Raqobatlashgan bozorda taklif egri chizig'i. Qisqa muddatli davr: firmalaming doimiy soni va bozor taklifi. Uzoq muddatli davr: kirish va chiqish orqali bozor taklifi. Qisqa va uzoq muddatlarda talabdagi o'zgarishlar. O'rtacha uzoq muddatli xarajat va uning xususiyatlari. Tarmoqning muvozanat holati. Tarmoqning taklifi. Xarajatlari o'sayotgan tarmoqning taklif chizig'i. Xarajatlari o'zgarmas bo'lganda tarmoqning taklif chizig'i. Xarajatlari kamaygan tarmoqning taklif chizig'i. Tarmoqning kengayish mexanizmi. Firmaning samarali hajmi. Ishlab chiqarish ko'lami. Samarali ishlab chiqarish ko'lami. Samarasiz ishlab chiqarish ko'lami.O'zgarmas samarali ishlab chiqarish ko'lami. Nomukammal bozor tushunchasi.
M12	**Raqobat va yakka hokimlik** Monopoliya resurslari. Monopoliyaning o'ziga xos belgilari. Tabiiy monopoliya. Monopol bozoriarda ishlab chiqarish. Monopol bozoriarda narxlar. Monopol bozoriarda ishlab chiqarish va narxlar o'matishdagi qarorlar. Monopoliyalarda chekli daromad. Monopolist foydasi. Monopoliyda foydani maksimallashtirish. Narx diskriminatsiyasi. Monopoliyaga qarshi qonunchilik. Davlatning monopoliyalarga qarshi siyoati: Sherman qonuni, Kleyton qonuni. Monopolistik raqobat tushunchasi. Monopolistik raqobat bozorining xususiyatlari. Turli mahsulotlar bilan raqobat. Qisqa muddatli davrdagi monopolistik raqobatdosh korxona. Uzoq muddatli muvozanat Monopolistik raqobat va jamiyat farovonligi. Monopolistik raqobat bozorida tovar narxi va ishlab chiqarish hajmini aniqlash.
M13	**Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish** Bozor munosabatlari va mehnat resurslaridan foydalanish ko'rsatkichlari. Respublikada mehnatga layoqatli aholining ish bilan bandligini ta'minlash va uning ko'lamini oshirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar. YOllanma ishchilarning optimal sonini aniqlash. Mehnatning chekli mahsuloti. Mehnatning chekli daromadliligi. Mehnat qaytimi. Mehnat sig'imi. Mehnat samaradorligi. Mehnat unumdorligining kamayish qonuni. Mehnat resurslariga bo'lgan talab. Mehnat resurslari taklifi. Raqobatlashgan mehnat bozori va mehnat bozori muvozanati. Mehnat qilish va dam olish

Scanned with CamScanner

	o‘rtasidagi bog‘liqlik. Ish haqi o‘sishining dam olish vaqti bilan ishlash vaqti o‘rtasidagi nisbatga ta’siri. Mehnat bozorida monopsoniya bo‘lgan hol. Ish haqi minimumi. Minimal ish haqi va muvozanat ish haqi o‘rtasidagi farqlar va ularning oqibatlari. Mehnat bozoriga kasaba uyushmalarining ta’siri. Monopoliya shaklidagi mehnat bozori. Mehnat bozorida ikki tomonlama monopoliya. Ish haqi stavkalarining tabaqalashuvi.
M14	**Kapital qo‘yilmalar va kapital bozori** Asosiy va aylanma kapital mablag‘lark. Ssuda foizi. Loyiha tushunchasi. Mamlakatni modernizatsiya qilishda investitsiyalar va ularning ahamiyati. YAlpi investitsiyalash. Investitsiyani qoplash. Sof investitsiya tushunchasi. Chekli sof qoplash. CHekli ichki qoplash. CHekli qoplash normasi koeffitsienti. Uzoq muddatli oraliqdagi investitsiya. Jamg‘arma va vaqt bo‘yicha chekli tanlash normasi. Qiymatni diskontlash. Investitsiyani hisoblashdagi diskonlangan qiymat. Investitsiyaga talab. Investitsiyaga inflyasiyaning ta’siri. Asosiy fondlarning joriy xarajatlarini va istiqboldagidaromadini baholash. Hududiy investitsiya dasturlariga kirgan loyihalar va ularni moliyalashtirish manbalari. Ziyon miqdorini aniqlash. Ichki va tashqi investitsiya. investitsiya sohasidagi qaror qabul qilish mezoni. Investitsiya samaradorligi. Obligatsiya qiymati va undan keladigan daromad. Muddatsiz obligatsiya. Yer bozori, yer taklifi, yer rentasi. Absolyut renta. Differensial renta. Yer narxi.
M15	**Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish** Transaksion harajatlar tushunchasi. Axborot qidirish harajati. Muzokara olib borish va shartnoma to‘zish harajatlari. O‘lchash bilan bog‘liq harajatlar. Mulk egasini himoya qilish va spesifikasiya harajatlari. Opportunistik harakatlari harajatlari. Kouz teoremasi. Tashqi samaralar yoki eksternalilar (externalites). Ijobiy va salbiy tashki samaraga ta’sir qilish. Ijtimoiy ne’mat. Bozor iqtisodiyotini tartibga solishda davlatning roli.
M16	**Davlatning bozorga ta’sirini baholash va raqobatlashgan bozor samaradorligi** Iste’molchi ortikchaligi. Ishlab chiqaruvchi ortikchaligi. Iste’molchi va ishlab chiqaruvchi ortikchaligidan foydalanish. Narx davlat tomonidan nazorat qilinganda elastik bo‘lmagan talabdagi yo‘qotishlar. Narx muvozanat narxidan yuqori belgilangandagi ishlab chiqaruvchilar va iste’molchilarning yo‘qotishlari. Minimal narx o‘rnatilishi natijasidagi yo‘qotishlar. Barqaror narxlarni ushlab turish. Narxni barqaror bo‘lishini ta’minlash. Ishlab chiqarishni cheklash (ishlab chiqarish kvotasi). Solikni uzoq va qisqa muddatli ta’siri. Raqobatlashgan bozor samaradorligi.
M17	**Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari** Iste’molchi ortiqchaligi. Iste’molchi ortiqchaligini belgilash. Ishlab chiqaruvchi ortiqchaligi. Iste’molchi va ishlab chiqaruvchi ortiqchaligidan foydalanish. Barqaror narxni ta’minlash va ishlab chiqarish hajmini cheklash. Barqaror narxlarni ushlab turish. Ishlab chiqarishni cheklash (ishlab chiqarish kvotasi). Soliqning uzoq va qisqa muddatli ta’siri. Raqobatlashgan bozor samaradorligi. Iste’molchi daromadiga ko’ra narx belgilash. Iste’mol hajmiga ko’ra narx belgilash. Tovarlar kategoriyasiga ko’ra narx belgilash.
M18	**O‘yinlar nazariyasi va raqobat strategiyalari** O‘yinlar va strategik qarorlar. O’yinlar nazariyasining bosh masalasi. Koalitsion va koalitsiyasiz o’yinlar. Dominantlik strategiyasi. Reklama ishida yutuqlar matrissasi. Nesh muvozanati. Kurno muvozanati. Tovarni tanlash muammosi. Makemin strategiyasi. Aralash strategiyalar. Mahbus dilemmasi. Takrorlanadigan o‘yinlar. Ketma-ket o‘yinlar.
M19	**Xususiy muvozanat** Qisqa va uzoq muddatli muvozanat. Tarmoqning qisqa muddatli taklifi va muvozanati. Uzoq muddatli davr. Tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati. Uzoq

Scanned with CamScanner

	mudddatli taklif chizig'i. Nol foyda mazmuni. Sof monopoliya. Bozorning Pareto samaradorligi. Monopolistik mahsulotga talab. Monopol hokimiyat ko'rsatkichi. Kurno bo'yicha oligopoliya. Kurno modeli. Kelishuv yechimi (Kartel yechimi). Bertran oligopoliyasi. Bertran modeli. Tovarlar differensiallashgan narx bo'yicha raqobat modeli. Narx belgilashda yetakchilik.
M20	**Milliy iqtisodiyotning nisbatlari va muvozanati** Iqtisodiy muvozanat tushunchasi. Umumiqtisodiy va xususiy muvozanat. Turg'un va muttasil rivojlanib boruvchi muvozanatlik. Iqtisodiy muvozanat darajasini aniqlash usullari. Yalpi sarflar va ishlab chiqarish hajmini taqqoslash usuli. Resession va inflyatsion farqlar. Jamg'arma va investitsiyalarni taqqoslash usuli. Multiplikator samarasi. Akselerator samarasi. "Tejamkorlik parodoksi". Iqtisodiy mutanosiblik va uning turlari. Mutanosibliklarning tasniflanishi. Mutanosibliklarni ta'minlash orqali milliy ishlab chiqarishning muvozanatli rivojlantirish maqsadlari. O'zbekistonda iqtisodiyotni tarkibiy o'zgartirish, diversifikatsiyalash modernizatsiyalash asosida mutanosibli rivojlantirilishi. Makroiqtisodiy barqarorlashtirish siyosatini amalga oshirish natijalari. Iqtisodiyot ichki tuzilishidagi o'zgarishlar. Innovatsion texnologiyalarni joriy qilish bo'yicha maqsadli loyihalarni o'z ichiga oluvchi uzoq muddatli dasturning ahamiyati.
M21	**Afzal ko'rish, naflilik va tanlov** Iste'molchining afzal ko'rishi va "afzal ko'rish" aksiomasi . Befarqlik chiziqlari, afzal ko'rish bilan befarqlik chiziqlari o'rtasidagi bog'liqlik. Standart afzal ko'rish. Chekli almashtirish normasi (MRS. Optimal tanlov va iste'molchi talabi. Afzal ko 'rishga misollar. Kvazichiziqli va Kobba-Duglas bo'yicha afzal ko'rish. Aniqlangan afzal ko'rish. Uning zaif (WARP) va kuchli (SARP) aksiomalari.
M22	**Sluskiy tenglamasi. Daromad samarasi va almashtirish samarasi** Sluskiy tenglamasining mazmun-mohiyati. Sluskiy tenglamasidan foydalanish. Almashtirish samarasining mazmun-mohiyati. Daromad samarasi. Talabning umumiy o'zgarishi. Xiks bo'yicha almashtirish samarasi.
M23	**Vaqtlararo tanlov** Byudjet chegarasi. Iste'molga nisbatan afzal ko'rish. Taqqoslama statistika. Joriy qiymat. Bir necha oraliqlar uchun joriy qiymat. Joriy qiymatni qo'llash. Obligatsiyalar.
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: Amaliy (A) **Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.**	
A 1	Mikroiqtisodiyot fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
A 2	Iqtisodiy bazis tushunchalar
A 3	Talab va taklif tahlili asoslari
A 4	Bozor muvozanati. Maksimal va minimal narxlar
A 5	Talab va taklif elastikligi
A 6	Iste'molchi tanlovi nazariyasi
A 7	Daromad samarasi va almashtirish samarasi
A 8	Bozor va tavakkalchilik
A 9	Ishlab chiqarish nazariyasi
A 10	Ishlab chiqarish xarajatlari
A 11	Raqobatlashgan va nomukammal bozorlardagi firmalar faoliyati
A 12	Raqobat va yakka hokimlik
A 13	Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish

Scanned with CamScanner

A 14	Kapital qo'yilmalar va kapital bozori
A 15	Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish
A 16	Davlatning bozorga ta'sirini baholash va raqobatlashgan bozor samaradorligi
A 17	Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari
A 18	O'yinlar nazariyasi va raqobat strategiyalari
A 19	Xususiy muvozanat
A 20	Milliy iqtisodiyotning nisbatlari va muvozanati
A 21	Afzal ko'rish, naflilik va tanlov
A 22	Sluskiy tenglamasi. Daromad samarasi va almashtirish samarasi
A 23	Vaqtlararo tanlov

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

"Mikroiqtisodiyot" fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar tematik rejasi

№	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Bozor iqtisodiyotida talab va taklifning ahamiyati
2.	Ishlab chiqarish xarajatlari
3.	Aholi daromadlari
4.	Xususiy talab va bozor talabi
5.	Elastiklik koffitsienti yordamida bozor talabini baholash
6.	Ishlab chiqarish hajmi samarasiga ko'ra firmaning optimal o'lchamini aniqlash
7.	Firma foydasini aniqlash va uni maksimallashtirish
8.	Raqobatlashgan monopol bozor, ustun jihatlari va kamchiliklari
9.	Iste'molchining bozordagi harakati
10.	Raqobatlashgan bozorda harakat qiluvchi firma daromadlari
11.	Bozor muvozanati va uning ahamiyati
12.	Talabning elastiklik turlari
13.	Budjet chegarasi va budjet chizig'i
14.	Doimiy va o'zgaruvchan xarajatlar. Raqobatlashuvchi firmaning foydasi va daromadlari
15.	Raqobatlashgan bozorda firmaning muvozanati
16.	Firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati
17.	Tadbirkorlik shakllari
18.	Noaniqlik va tavakkalchilik
19.	Milliy hisobchilik tizimidagi asosiy institutsional sektorlar va hisoblar
20.	O'zbekiston Respublikasida YalMning ishlab chiqarish tarkibi tahlili
21.	O'zbekiston Respublikasida YalMning xarajatlarga ko'ra tahlili
22.	O'zbekiston Respublikasi rivojlanishining. makroiqtisodiy ko'rsatkichlari tahlili
23.	Mikroiqtisodiy ayniyatlar
24.	Nominal va real YalM
25.	Tabiiy ishsizlik nazariyasi
26.	Inflyatsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari
27.	Inflyatsiyaning yuzaga kelish sabablari va rivojlanish omillari
28.	Inflyatsiya va aksilinflyatsiya siyosati
29.	O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotidagi inflyatsiya jarayonlari tahlili
30.	Fillips egri chizig'i. Ishsizlik va inflyatsiya o'rtasidagi qisqa davrdagi va uzoq davrdagi aloqadorlik
31.	Yalpi talab-yalpi taklif modelida mikroiqtisodiy muvozanat
32.	Mikroiqtisodiy muvozanatning klassik nazariyasi
33.	Mikroiqtisodiy muvozanatning keynscha nazariyasi
34.	Iste'mol funksiyasi. Mikroiqtisodiy tahlilda uni qoilash imkoniyatlari

Scanned with CamScanner

35.	Jamg'arish va investitsiya funksiyalari
36.	Investitsiyaga talab funksiyasi.Akselerator modeli
37.	Tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat. IS egri chizig'i
38.	Keyns nazariyasida pulga bo'lgan talab
39.	Tovar ishlab chiqarishning mohiyati asosiy shart-sharoitlari va turlari.

"Mikroiqtisodiyot" fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari faning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada iqtisodiy bilim ko'nikma hamda bilimlarni shakllantirish nazarda tutilgan. Jumladan, mazkur fanning iqtisodiy qonunlar, kategoriyalar, ijtmoiy-iqtisodiy munosabatlar, iqtisodiy tizimlar va ularni amal qilishi haqidagi muammolarni obyektiv tarzda ochib berish ko'zda tutiladi. Keltirilgan mavzular bo'yicha talabalar olib borayotgan tadqiqotlar, milliy iqtisodiyotning dolzarb muammolari, shuningdek, uy xo'jaliklari, mikrofirmalar va korxonalar faoliyatiga qaratilib talabalar tomonidan amaliy ishlashni talab etib, bu hol ularda mikroiqtisodiyot amaliyotida amaliy ko'nikmalarni, to'g'ri iqtisodiy fikirlashni shakllanishiga sabab bo'ladi. Bu holat **mustaqil ta'limda** nazarda tutilgan mavzular doirasida talabalar ish olib borishadi. Fan bo'yicha mustaqil ta'limda talabalar yuqorida keltirilgan mavzulardan tashqari o'z xohishlariga ko'ra boshqa mavzudagi muammolarni ochib berish imkoniyatiga ega. Fan bo'yicha tavsiya etilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida keltirilgan.

1.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • Mikroiqtisodiyot fanining mohiyati va mazmuni, nazariy asoslari, uy xo'jaliklari, mikrofirmalar va korxonalar faoliyatini tahlil qilib, talab va taklif qonunining amal qilishi va rivojlanishi, mikroiqtisodiy ko'rsatkichlar va ularning mohiyati; iqtisodiy jarayonlarning amal qilish xususiyatlari haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lishi;*** • Iqtisodiy qonunlarni, ilmiy tushunchalarni (kategoriyalarni), iqtisodiy muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi;*** • Talaba uy xo'jaliklari, kichik firma va korxonalar faoliyatiga oid iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilish va xulosa chiqarish, iqtisodiy muammolarini hal etish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar to'plash va ulardan foydalanish ***malakasiga ega bo'lishi kerak.***
2.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • elektron materiallar • keys-texnologiyalar • vizual, muammoli, mualliflik ma'ruzalari, ikki tomonlama tahlil, Insert, klaster, «Venna», sinkveyn va boshqalardan foydalanish
3.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish.

Asosiy adabiyotlar:

1. B.T. Salimov, M.S. Yusupov, B.B. Salimov. Mikroiqtisodiyot. Darslik. –T.: "Iqtisodiyot", 2019, - 270 b.

2. B.T.Salimov, M.S.Yusupov. Mikroiqtisodiyot-2. Darslik. –T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot matbaa uyi», 2021 – 296 b.

Scanned with CamScanner

3. Salimov B.T., Mustafakulov Sh.I., Yuldashev G`.T., Sultanov B.T. "Mikroiqtisodiyot". Masalalar to`plami. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2018-yil. - 206 bet.

4. Б.Т. Салимов, М.С. Юсупов, А.И. Ишназаров. Микроиқтисодиёт-2. Ўқув қўлланма. – Т.: Иқтисодиёт, 2019, - 198 б.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2023. – 46 b.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi PF-158-son Farmoni. Toshkent sh., 2023-yil 11-sentabr, www.lex.uz

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" gi PF-60-sonli Farmoni.

4. Tojiboyeva D. "Iqtisodiyot nazariyasi" fanidan To'ldirilgan, 2-nashri. O'quv qo'llanmasi. TMI, T.:2005, 4358 bet.

5. Шодмонов Ш.Ш., Мухаммедов М.М., Камилова Н.А Экономическая теория. Учебник для бакалавров – Т.: "Иқтисодиёт - молия" 2021. - 452

Axborot manbalari (saytlar):

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.

2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.

3. Stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi statistika agentligi ma'lumotlari

3. www.economist.com

4. www.worldeconomics.com

5. www.tradingeconomics.com

Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024-yil "24" avgustdagidagi 1 -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Fan/modul uchun mas'ullar:

1. S.B.Sharipov – Sharof Rashidov nomidagi SamDU Inson resurslari va mahalla taraqqiyotini boshqarish instituti, "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori.

Taqrizchilar:

1. B.U.Bozorov – SamDU, "Inson resurslarini boshqarish" kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi (ichki).

2. Sh.A.Sultonov – SamISI, "Real iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi (tashqi).

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais – Arabov N.T.

Kafedra mudiri: **A.N.Nizamov**

Institut direktori: **Sh.H.Djurakulov**

Sh.Rashidov nomidagi SamDU O'quv ishlari bo'yicha 1-prorektor: **A. S. Soleyev**

Scanned with CamScanner

Sharof Rashidov nomidagi SamDU Inson resurslari va mahalla taraqqiyotini boshqarish instituti Tarmoqlar iqtisodiyoti kafedrasi dotsenti, mas'ullar S.B.Sharipov va I.X.Nasimovlar tomonlaridan tuzilgan "Mikroiqtisodiyot" fan dasturiga

TAQRIZ

Yangi O'zbekistonni barpo etish sharoitida mamlakatimiz iqtisodiyotining taraqqiy etishi ko'plab omillarga bog'liq bo'lib, salohiyatli va malakali kadrlarni tayyorlash muhim hisoblanadi. Shu boisdan olgan mamlakatimiz prezidenti Sh.M.Mirziyoyev rahbarligida kadrlar tayyorlash masalasiga alohida e'tibor berib kelmoqda. Hozirgi zamon talabiga mos, raqobatga bardosh bera oladigan, yuqori bilim va saviyaga ega bo'lgan sifatli va malakali kadrlar tayyorlash hamda talabalarga mikroiqtisodiyotning mohiyati, maqsadi va vazifalarini, mikroiqtisodiy bazis tushunchalar, talab va taklif qonuni, raqobat, narx belgilash tamoyillari to'g'risida tegishli tasavvurga ega bo'lishlari lozim. O'qituvchining dars jarayonidagi asosiy vazifasi talabaning o'qish jarayonidagi o'zlashtirish qobiliyatini oshirish, talabada innovatsiyalarni ta'lim tizimiga keng jalb etish, zamonaviy axborot-kommunikatsiya tizimidan keng foydalanishni ham nazariy, ham amaliy tomonlarini, iqtisodiyot sub'ektlarning faoliyatini o'rganish usullari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishga amaliy yordam beradi.

Shunday ekan, "Mikroiqtisodiyot" fanini o'rganishda qo'llaniladigan zamonaviy ta'lim texnologiyalari va metodlarini qo'llagan holda, o'quv jarayonlarini takomillashtirish nazarda tutilgan. Talabaning ushbu fanni mukammal o'rganib olishi va olgan bilimlarini amaliyotda qollay olishi uchun qo'yilgan talablar ushbu dasturda o'z aksini topgan.

Mazkur "Mikroiqtisodiyot" fani dasturi o'quv rejaga mos ravishda tuzilgan bo'lib, unda ma'ruza, amaliy va mustaqil ta'lim mashg'ulotlari mavzularini qanday tarzda o'tish batafsil yoritib berilgan. Ma'ruza va amaliy darslarda uy xo'jaliklari, mikro firma va korxonalar faoliyatini tahlil qilib, o'rganish usullari batafsil yoritib berilgan.

Xulosa qilib aytganda, "Mikroiqtisodiyot" fanidan tuzilgan fan dasturi kafedra muhokamasida ma'qullanib, ushbu institutning o'quv uslubiy kengashida muhokama qilinib o'quv jarayonida qo'llash uchun tavsiya etilgan.

SamDU "Inson resurslarini boshqarish"

kafedrasi dotsenti,i.f.n. **Bozorov B.U.**

Scanned with CamScanner

Sh.Rashidov nomidagi SamDU Inson resurslarini boshqarish fakulteti Tarmoqlar iqtisodiyoti kafedrasi dotsenti,ma'sul I.X.Nasimov tomonidan tuzilgan "Mikroiqtisodiyot " fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi o'quv rejaga mos ravishda tuzilgan bo'lib unda qaysi mavzularni auditoriyada va qaysi mavzularini mustaqil ta'lim shaklida o'tish batafsil yoritib berilgan.Ma'ro'za va amaliy darslarda mikroiqtisodiy ta'limotning kelib chiqish tarixi fannning predmeti va vazifalari o'rganish usullari batafsil o'rganib chiqish lozimligi ko'rsatilgan.

Talabalarga mikroiqtisodiyotning mohiyati va mazmuni,nazariy asoslari,mikroiqtisodiyotning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini,rejalashtirish,tahlil etish to'g'risida tegishli tasavvurga ega bo'lishlari lozim.O'qituvchining dars jarayonidagi asosiy vazifasi talabaning o'qish jarayonidagi o'zlashtirish qobiliyatini oshirish,talabada mikroiqtisodiyot fani yuzasidan umumiy tasaffur va ta'lim iqtisodiy bilimlar bazasiga ega bo'lishlari,sohalariga oid sodda amaliy masalalar uchun xisoblash modellarini tuzish, keng jalb etish,zamonaviy axborot-kommunikatsiya tizimidan keng foydalanishni ham nazariy,ham amaliy tomonlarini,iqtisodiyot sub'ektlarning faoliyatini o'rganish usullari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishga amaliy yordam beradi.

"Mikroiqtisodiyot" fanini o'rganishda qo'llaniladigan ilg'or ta'lim texnologiyalarni va metodlarini qo'llagan holda, o'quv jarayonlarini tokomillashtirish nazarda tutilgan.Talabaning ushbu fanni mukammal o'rganib olish uchun qo'yilgan talablar ushbu dasturda o'z aksini topgan.

Fanni o'zlashtirish jarayonidagi zarur bo'lgan asosiy va qo'shimcha adabiyotlar ham keltirilgan.Ayrim mavzularni o'rganish jarayonida kafedra a'zolarining metodik, me'yoriy hujjatlari va qo'llanmalari foydalanish uchun tavsiya etilgan.SHu bilan birga,mamlakatimizda ishlab chiqarilgan ohirgi qonun-qoidalar, axborot manbalari (saytlar) tavsiya etilgan.

Xulosa qilib aytganda, "Mikroiqtisodiyot"fanidan tuzilgan fan dasturi kafedrada muhokama qilingan ichki taqriz mavjud,fakultetning o'quv uslubiy kengashida muhokama qilinib o'quv jarayonida qo'llash uchun tavsiya etiladi.

SamISI dotsenti, iq.f.n. **Sultonov Sh.A.**

KADRLAR BO'LIMI

IMZONI TASDIQLAYMAN
SamISI
KADRLAR BO'LIMI BOSHLIG'I